

Závěr

Léčbu funkčních onemocnění GIT popisoval již prof. Thomayer ve své učebnici Pathologie a terapie nemocí vnitřních, vydané v roce 1921. Stejně jako je příčina funkčních onemocnění GIT obvykle multifaktoriální – současně se projevuje vliv stresu, nevhodné výživy, vadného držení těla a potíží pohybového aparátu – tak i léčba musí být komplexní. Základem terapie jsou režimová opatření, vhodná úprava jídelníčku,

adekvátní zásah v pohybovém systému i farmakoterapie. Farmaceut by měl provázet pacienta celým léčebným procesem, upozornit na možnou souvislost s potížemi pohybového aparátu a doporučit návštěvu fyzioterapeuta. Samozřejmostí je důsledný lékový management a pomoc s výběrem léčiv při samoléčbě, včetně upozornění na možné nežádoucí účinky dlouhodobého nerozumného užívání. V samoléčbě mohou sehrát nezanedbatelnou úlohu i léčiva rostlinného původu.

LITERATURA

- Manning AP, Thompson WG, Heaton KW, Morris AF. Towards positive diagnosis of the irritable bowel. *Br Med J*. 1978 Sep 2;2(6138):653-4.
- Torsolia A, et al. The WTR's, the Delphic oracle and the Roma conclaves. *Gastroenterol int* 1991; 4: 44-45.
- Drossman DA. Functional Gastrointestinal Disorders: History, Pathophysiology, Clinical Features and Rome IV. *Gastroenterology*. 2016;150(6):1262-1279.
- Ehrmann J. Funkční dyspepsie. *Med. Praxi*. 2013;10(2):50-53.
- Irtiza-Ali A, Waldek S, Lamerton E, et al. Milk alkali syndrome associated with excessive ingestion of Rennie: case reports. *J Ren Care*. 2008 Jun;34(2):64-7.
- Leiman DA, Riff BP, Morgan S, et al. Alginate therapy is effective treatment for GERD symptoms: a systematic review and meta-analysis. *Dis Esophagus*. 2017 May 1;30(5):1-9.
- Galati EM, Monforte MT, Tripodo MM, et al. Antiulcer activity of *Opuntia ficus indica* (L.) Mill. (Cactaceae): ultrastructural study. *J Ethnopharmacol*. 2001 Jun;76(1):1-9.
- Kim SH, Jeon BJ, Kim DH, et al. Prickly pear cactus (*Opuntia ficus indica* var. *saboten*) protects against stress-induced acute gastric lesions in rats. *J Med Food*. 2012 Nov;15(11):968-73.
- Galati EM, Pergolizzi S, Miceli N, et al. Study on the increment of the production of gastric mucus in rats treated with *Opuntia ficus indica* (L.) Mill. cladodes. *J Ethnopharmacol*. 2002 Dec;83(3):229-33.
- Malfa GA, Di Giacomo C, Cardia L et al. A standardized extract of *Opuntia ficus-indica* (L.) Mill and *Olea europaea* L. improves gastrointestinal discomfort: A double-blinded randomized-controlled study. *Phytother Res*. 2021 Jul;35(7):3756-3768.
- Lüttig B. Carbonat-Opuntia-Kombination zeigt Zweifachwirkung. *Phytokompass*. 2021;5:33-35.
- Perry IE, Sonu I, Scarpignato C et al. Potential proton pump inhibitor-related adverse effects. *Ann N Y Acad Sci*. 2020;1481(1):43-58.
- Konečný Š, Kroupa R, Dolina J. Novinky v oblasti funkčních onemocnění jícnu. *Med. praxi* 2018;15(5):263-266.
- Krueger D, Schäuffele S, Zeller F, et al. Peppermint and caraway oils have muscle inhibitory and pro-secretory activity in the human intestine in vitro. *Neurogastroenterol Motil*. 2020 Feb;32(2):e13748.
- Adam B, Liebrechts T, Best J, et al. A combination of peppermint oil and caraway oil attenuates the post-inflammatory visceral hyperalgesia in a rat model. *Scand J Gastroenterol*. 2006 Feb;41(2):155-60.
- Shah AJ, Bhulani NN, Khan SH, et al. Calcium channel blocking activity of *Mentha longifolia* L. explains its medicinal use in diarrhoea and gut spasm. *Phytother Res*. 2010 Sep;24(9):1392-7. doi: 10.1002/ptr.3263. PMID: 20669262.
- Kazemipoor M, Radzi CW, Hajifaraji M, Cordell GA. Preliminary safety evaluation and biochemical efficacy of a *Carum carvi* extract: results from a randomized, triple-blind, and placebo-controlled clinical trial. *Phytother Res*. 2014 Oct;28(10):1456-60.
- European Medicines Agency: Available from: <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/herbal/carvi-aetheroleum> [cit. 2024-05-05]
- Sánchez M, González-Burgos, Gómez-Serranillos MP. The pharmacology and clinical efficacy of *matricaria recutita* L.: a systematic review of in vitro, in vivo studies and clinical trials. *Food Reviews International*. 2022;38(8):1668–1702. <https://doi.org/10.1080/87559129.2020.1834577>.
- Yazdi H, Seifi A, Changizi S, et al. Hydro-alcoholic extract of *Matricaria recutita* exhibited dual anti-spasmodic effect via modulation of Ca²⁺ channels, NO and PKA-2-kinase pathway in rabbit jejunum. *Avicenna J Phytomed*. 2017 Jul-Aug;7(4):334-344.
- Ivanov M, Gašić U, Stojković D, et al. New Evidence for *Artemisia absinthium* L. Application in Gastrointestinal Ailments: Ethnopharmacology, Antimicrobial Capacity, Cytotoxicity, and Phenolic Profile. *Evid Based Complement Alternat Med*. 2021 Jul 22;2021:9961089.
- Batiha GE, Olatunde A, El-Mleeh A et al. Bioactive Compounds, Pharmacological Actions, and Pharmacokinetics of Wormwood (*Artemisia absinthium*). *Antibiotics (Basel)*. 2020 Jun 23;9(6):353.
- European Medicines Agency: Available from: <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/herbal/absinthii-herba> [cit. 2024-05-05]
- Rajput SB, Tonge MB, Karuppaiyl SM. An overview on traditional uses and pharmacological profile of *Acorus calamus* Linn. (Sweet flag) and other *Acorus* species. *Phytomedicine : International Journal of Phytotherapy and Phytopharmacology*. 2014;21(3):268-276.
- Rajput SB, Tonge M, Karuppaiyl SM. An overview on traditional uses and pharmacological profile of *Acorus calamus* Linn. (Sweet flag) and other *Acorus* species. *Phytomedicine*. 2014;21(3):268-276.
- Paluch Z, Biriczová L, Pallag G, et al. The therapeutic effects of *Agrimonia eupatoria* L. *Physiol Res*. 2020 Dec 31;69(Suppl 4):S555-S571.
- European Medicines Agency: Available from: <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/herbal/agrimoniae-herba> [cit. 2024-05-05]
- Bitnar P, Stovicek J, Hlava S, et al. Manual Cervical Traction and Trunk Stabilization Cause Significant Changes in Upper and Lower Esophageal Sphincter: A Randomized Trial. *J Manipulative Physiol Ther*. 2021 May;44(4):344-351.
- Kolář P. Rehabilitace v klinické praxi. Praha: Galén; 2020.

Česká a slovenská farmacie
www.csfarmacie.cz

